

Ministerstvo životního prostředí České republiky

Zelené veřejné zakázky v ČR

Daniel Hájek

Odbor nástrojů politiky ŽP

Ministerstvo životního prostředí

Zelené veřejné zakázky

Definice:

Zelenými veřejnými zakázkami (**G**reen **P**ublic **P**rocurement) označujeme takové nákupy státní či veřejné správy při, kterých tyto subjekty uplatňují požadavky na environmentální vlastnosti poptávaných produktů.

Zelené veřejné zakázky

Veřejné instituce patří v Evropě k největším spotřebitelům, jelikož utrácejí přibližně 16 % hrubého domácího produktu Evropské unie (což je suma odpovídající polovině hrubého domácího produktu Německa). Např. v roce 2002 činil objem veřejných zakázek (nákupů) v Evropské unii 1 450 mld. EUR.

Pokud veřejné instituce využijí svou kupní sílu k výběru zboží a služeb, které berou ohled také na životní prostředí, slouží tím jako příklad a mohou významně ovlivnit trh s takovým zbožím nebo službami.

Příklady a důvody pro uplatňování GPP

Z expertní studie zaměřené na „technologické nákupy“ vyplývá, že Americký úřad pro energetiku na počátku roku 1998 nastartoval trh pro novou generaci menších, světlejších a levnějších CFLs sub-kompaktních zářivek prostřednictvím veřejných zakázek. Počáteční cíl milionu prodaných zářivek byl překročen o více než 50%. Současně bylo díky programu uvedeno na americký trh 16 nových modelů zářivek za velmi atraktivní cenu.

"Experiences with Technology Procurement as an Instrument for Changes on the Market", report written by Hans Nilsson, 2003-02-19, FourFact

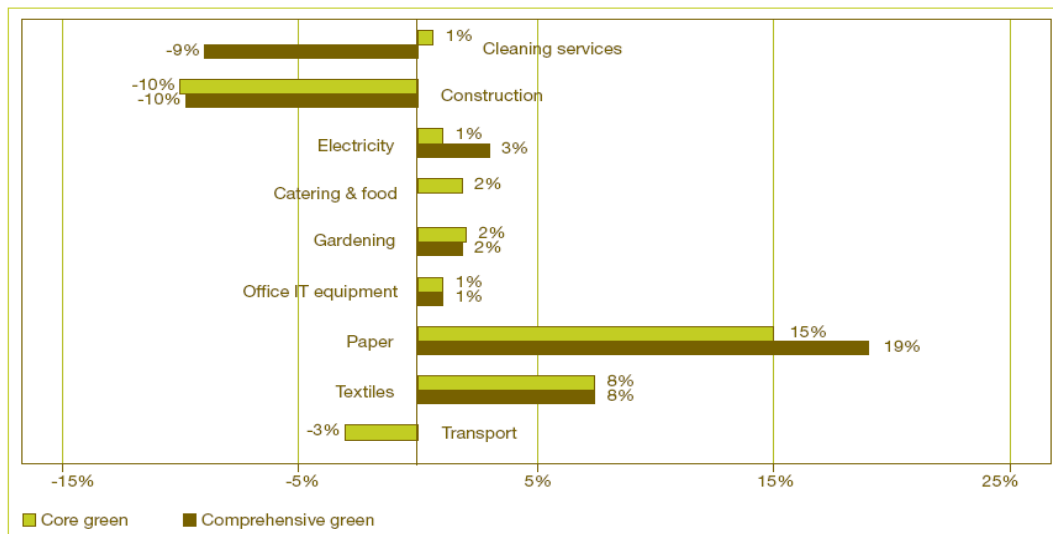

Příklady a důvody pro uplatňování GPP

- Washington, DC odhaduje, že může dosáhnout úspor přes 11 000 000KWh, tedy 700 000 \$ ročně po přechodu na úsporné (fluorescenční) zdroje světla.
- LEDiodová označení typu „VÝCHOD“ využívají o 80-95% energie méně než standardní, při deseti či dokonce dvaceti násobně delší životnosti a jejich nákup se vrátí již za tři roky (ASE, 2005)

Studie PricewaterhouseCoopers (2009)

↑ Snížení nákladů: - 1%

◀ Snížení emisí CO2: - 25%

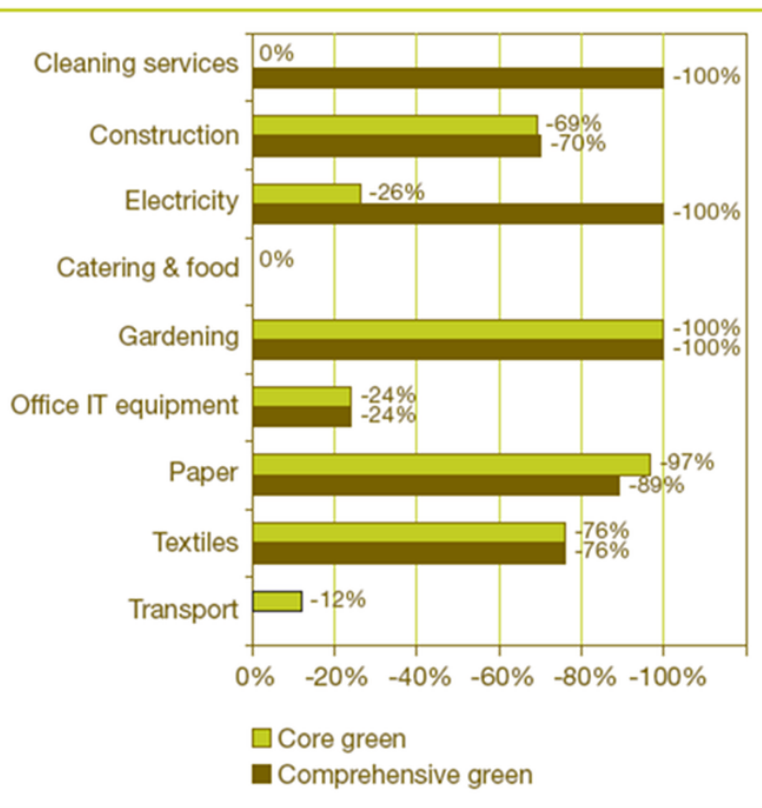
http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/statistical_data.pdf

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Evropa

- Sdělení EK k integrované produktové politice (2003)
 - národní akční plány pro GPP
- Zpráva Wima Koka (zhodnocení Lisbonské strategie pro růst a zaměstnanost – listopad 2004)
- Sdělení EK– Akční plán pro podporu environmentálních technologií (**E**nvironmental **T**echnologies **A**ction **P**lan) (2004)
- Závěry jarní rady(2006)
- Obnovená strategie USV SDS (June 2006)
- Akční plán EK pro USV - Sdělení EK k veřejným zakázkám pro lepší životní prostředí (2008)

Česká republika

- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Usnesení Vlády České republiky č.720/2000 k návrhu podpory rozvoje prodeje a užívání ekologicky šetrných výrobků (nahrazeno UV č. 465/2010)
- **Usnesení Vlády České republiky č. 465/2010 k návrhu Pravidel uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy**

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

- **§ 46 technické podmínky**
 - Technické environmentální požadavky (např. kritéria pro udělení ekoznačky)
- **§ 56 technické kvalifikační předpoklady**
 - Požadavky na zavedený systém řízení z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS, ISO 14001)
- **§ 78 hodnotící kritéria**
 - nejnižší nabídkovou cenu
 - ekonomickou výhodnost nabídky
 - ✓ technická úroveň nabízeného plnění
 - ✓ vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí
 - ✓ záruční a pozáruční servis

Dosavadní praxe

- Nákupy výrobků označených „ekoznačkou“ (přímé nákupy)
- V roce 2009 činil objem takových nákupů 497,9 mil Kč,- (vyhodnocení nákupů dle UV 720/2000)

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Praxe na MŽP

Příkaz ministra č. 1/2005, o ekologizaci úředního provozu

- Příkaz navazuje na předchozí opatření v resortu (příkaz ministra Bursíka z r. 1998, příkaz ministra Ambrozka z r. 2002)
- **Ukládá** jako povinná tři opatření:
 - **používání recyklovaného papíru** pro vnitřní i vnější úřední styk, tisk, vizitky – s výjimkou případů, kdy to není možné nebo hospodárné
 - **Preferovat ekologicky šetrné výrobky** při nákupech spotřebního materiálu
 - Používat při pohoštění pracovního charakteru **nápoje ve vratných obalech.**

Pravidla - evropský základ

- **Sdělení Evropské komise** k veřejným zakázkám pro lepší životní prostředí - COM(2008) 400 final (součást Akčního plánu EK pro USV)
 - prioritní oblasti
 - zpracovány metodiky
 - ✓ základní (hlavní) požadavky
 - ✓ rozšířená (komplexní) požadavky
 - cíl minimálně u 50% veřejných zakázek by měli být uplatňovány environmentální požadavky (základní požadavky)

Prioritní oblasti

1. Nábytek
2. Kancelářská výpočetní technika
3. Energie
4. Energeticky úsporné a šetrné budovy
5. Potraviny a cateringové služby
6. Doprava a dopravní služby
7. Oděvy, uniformy a jiný textil
8. Papír a tiskařské služby
9. Čistící výrobky a služby

1. Stavby silnic
2. Veřejného osvětlení
3. Stěnové panely
4. Mobilní telefony
5. Kombinovaná výroby tepla a elektřiny
6. Kotle
7. Klimatizace a teplená čerpadla
8. Tvrdé podlahové krytiny
9. Tepelné izolace
10. Okna

Pravidla uplatňování environmentálních požadavků

- naplňuje a přizpůsobuje obsah Sdělení Evropské komise do podmínek České republiky
- Usnesení vlády č. 465/2010
 - závazné pro státní správu
 - doporučující pro samosprávu
 - úprava získávání dat (ISVZ – modifikace objednávkového formuláře)

Plný soulad s ostatními předpisy pro zadávání veřejných zakázek

- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Usnesení vlády č. 683/2002 o používání „e-tržště“
 - ✓ včetně připravovaného rozšíření okruhu výrobků nakupovaných přes „e-tržště“
 - ✓ **možnost přímé implementace** metodik zelených veřejných zakázek do „e-tržště“

Metodiky

- Vymezení skupin výrobků
- Požadavky pro veřejné zakázky se zohledněním environmentálních aspektů
 - standardní (povinné) požadavky
 - nadstandardní (nepovinné) požadavky
 - hodnotící kritéria
 - technické podmínky
- Obchodní podmínky
- Poznámky k provádění
- Vzorová zadávací dokumentace

Metodiky

- **kancelářská výpočetní techniky,**
- **nábytek**
- potraviny a cateringové služby
- doprava a dopravní služby
- oděvy, uniformy a jiný textil
- papír a tiskařské služby
- čistící výrobky a služby
- energeticky úsporné a environmentálně šetrné budovy
- stavby silnic
- veřejného osvětlení
- stěnových panelů
- mobilních telefonů
- kombinované výroby tepla a elektřiny
- kotlů
- klimatizací a teplených čerpadel
- tvrdých podlahových krytin
- tepelné izolace
- oken

Administrativní (ne)náročnost

- Velká pozornost byla věnována **maximálně možnému snížení administrativní náročnosti**
- Proces ověřování splnění požadavků
 - ✓ několik možných způsobů prokazování a ověřování
 - ✓ vytvoření **vzorových zadávacích dokumentací**
 - ✓ vytvoření podpůrných **internetových stránek:**

www.zelenenakupovani.cz

Metodiky – příklad požadavku

- **Technická podmínka:**

Osobní počítače musí být navrženy tak, aby:

- měly snadno dostupnou a vyměnitelnou paměť;
- byla umožněna výměna pevného disku a jednotek pro čtení disků CD či DVD, je-li jimi počítač vybaven.

- **Způsob prokázání:** Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedenou podmínku. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

Děkuji za pozornost

Daniel Hájek

Odbor politiky životního prostředí

Email: Daniel.Hajek@mzp.cz

Tel: 267 12 2489

